

NOTAT

11. november 2011

J.nr. 2011-0011482

JØP/fff

Resumé og kommentarer til høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og flere andre love (Forhøjelse af efterlønsalder, forkortelse af efterlønsperiode og tilbagebetaling af efterlønsbidrag m.v.)

1. Indledning

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og flere andre love (Forhøjelse af efterlønsalder, forkortelse af efterlønsperiode og tilbagebetaling af efterlønsbidrag m.v.) blev sendt i høring til organisationer mv., jf. bilag 1, tirsdag den 18. oktober 2011 med frist til tirsdag den 8. november 2011.

Fra de organisationer mv., lovforslaget er sendt i høring til, er der er modtaget høringssvar fra Advokatrådet, A-kassernes Samvirke, Arbejdsløsheds-kassen for Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE), Arbejdsmarkedets Tillægspension, Center for Kvalitet i Erhvervsregulering (Erhvervs- og Selskabsstyrelsen), Centralorganisationernes Fællesudvalg, DA og SALA, Dansk Aktionærforening, Dansk Erhverv, Danske Advokater, Finansrådet, Finanstilsynet, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, FTF, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunernes Landsforening, Kommunernes Lønningsnævn, Kristelig Fagbevægelse, LO, Sundhedskartellet, Videncentret for Landbrug og Ældresagen.

Der er derudover modtaget høringssvar fra HK/Post & Kommunikation, Rejsearbejdere.dk v/Hans Erik Meyer og fra Susanne Klug-Hansen.

Følgende har ikke haft bemærkninger til lovforslaget: Advokatrådet, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Center for Kvalitet i Erhvervsreguleringen (Erhvervs- og Selskabsstyrelsen), Centralorganisationernes Fællesudvalg, Dansk Aktionærforening, Danske Advokater, Finanstilsynet, FSR – danske revisorer, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunernes Landsforening, Kommunernes Lønningsnævn, Sundhedskartellet og Videncentret for Landbrug.

DA har ikke haft bemærkninger til selve lovforslaget, men er kommet med overordnede bemærkninger, jf. nedenfor.

De modtagne høringssvar vedlægges.

Høringssvarene samt drøftelserne i Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg har givet anledning til præcisering af a-kassernes informations- og vejledningspligt om ændringerne i efterlønsordningen mv. i lovforslaget.

Bemærkningerne har derudover ikke umiddelbart givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Nedenfor gennemgås de indkomne høringssvar opdelt på hovedtemaer med angivelse af afgivne hovedsynspunkter med et kort referat af høringssvarene og kommentar hertil.

2. Overordnede bemærkninger

FTF bemærker, at tilbagetrækningsreformen reelt er en u hensigtsmæssig afskaffelse af efterlønnen. Ikke mindst set i lyset af den generelt stigende ledighed, den specifikt stærkt stigende ledighed blandt de nyuddannede og en halveret dagpengeperiode, er det vanskeligt at se det akutte behov for en tilbagetrækningsreform. Den eksisterende udfordring handler om at skaffe tilpas mange jobs til arbejdsstyrken, ikke om at skaffe flere hænder. Der er dermed reelt god tid til at udarbejde en sammenhængende og holdbar reform i et konstruktivt samarbejde med parterne, så der også på længere sigt er det nødvendige udbud af arbejdskraft.

FTF bemærker endvidere, at en sammenhængende tilbagetrækningsreform som minimum også bør lægge afgørende vægt på den nødvendige forebyggende og arbejdsmiljøpolitiske indsats, så det sikres, at de ansatte helbredsmæssigt er i stand til at forblive på arbejdsmarkedet i længere tid. På samme måde bør en holdbar tilbagetrækningsreform tage hensyn til behovet for en langt større efter- og videreuddannelsesaktivitet, end tilfældet er i dag. Skal folk blive længere på arbejdsmarkedet øges behovet for relevant efter- og videreuddannelse, så opgaverne løbende kan varetages fagligt forsvarligt. Tilbagetrækningsreformen og de konkrete lovforslag indeholder ingen initiativer, der kan sikre et bedre grundlag for at medarbejdere kan blive længere på arbejdsmarkedet.

Rejsearbejdere.dk v/ Hans Erik Meyer mener ikke, at befolkningsudviklingen vil medføre et fald i arbejdsudbuddet. Det bemærkes desuden, at brugen af indkæringsmekanismen som er aftalt i Velfærdsaftalen i 2006 til at fastsætte efterløns- og folkepensionsalderen mv. er problematisk set i lyset af, at det ikke kun er et spørgsmål om levealder, men også om der er brug for arbejdskraft.

Rejsearbejdere.dk v/ Hans Erik Meyer anfører videre, at det ikke fremgår af lovforslaget, hvor mange flere der vil være uden job og erhverv som følge af lovforslagets vedtagelse. Det fremgår derudover ikke om, hvorvidt lov om seniorjob tilpasses.

Rejsearbejdere.dk v/ Hans Erik Meyer mener desuden, at lovforslaget bør tages op til revision efter 2 år eller underlægges lovovervågning med udgangspunkt i ledighedsudviklingen. Rejsearbejdere.dk foreslår derfor, at § 104 a ikke ophæves.

Ældresagen finder, at det er en helt afgørende forudsætning for, at målsætningen bag lovforslaget vil lykkes, at beskæftigelsen stiger i takt med arbejdsudbuddet blandt de 60-70 årige i de kommende år. Det er i den sammenhæng afgørende, at arbejdsgiverne i højere grad end i dag medvirker til at nyansætte og fastholde flere ældre i jobbet.

Ældresagen henviser til, at Det Økonomiske Råd i sin rapport efterår 2011 har beregnet, at ledigheden i 2020 vil være 25.000 personer højere med tilbagetrækningsreformen end uden denne reform. Ældresagen går ud fra, at dette ikke er i tråd med

reformens intentioner, og at den derfor følges op af initiativer til øget beskæftigelse og et mere rummeligt arbejdsmarked for såvel seniorer som andre grupper.

DA og SALA bemærker, at Danmark ligesom resten af den vestlige verden står over for meget store udfordringer. Demografien indebærer, at arbejdsstyrken uden nye initiativer vil falde de næste 7-8 år. Væksten i dansk økonomi har gennem en årrække været meget lav, og de umiddelbare udsigter er ikke positive. Beskæftigelsen i den private sektor er faldet med ca. 175.000 personer de seneste år. Omkostningerne ved at producere i Danmark er internationalt set meget høje, og underskuddet på de offentlige finanser er uacceptabelt stort, hvilket medfører, at gældsætningen af Danmark er i kraftig vækst. En reform af tilbagetrækningen fra arbejdsmarkedet er et væsentligt bidrag til at håndtere alle de nævnte udfordringer. DA og SALA støtter således den reform, som regeringen nu lægger frem.

Dansk Erhverv bemærker, at arbejdsstyrken uden nye initiativer vil falde de næste 7-8 år. Væksten i dansk økonomi har gennem en årrække været meget lav, og de umiddelbare udsigter er ikke positive. En reform af tilbagetrækningen fra arbejdsmarkedet er et væsentligt bidrag til at håndtere alle de nævnte udfordringer. Samtidig kan tilbagebetalingen af efterlønsbidraget i 2012 medvirke til at stimulere det private forbrug og dermed bidrage til øget vækst. Dansk Erhverv støtter således den reform, som regeringen nu lægger frem.

Finansrådet bemærker, at reformen af efterlønnen er et nødvendigt tiltag for at sikre sunde offentlige finanser, og fundamentet for, at det private erhvervsliv kan skabe den vækst, der er nødvendig for at bevare velfærdssamfundet, er dermed lagt. Lovforslaget er udtryk for den økonomiske ansvarlighed, der er brug for med de alvorlige udfordringer, Danmark står overfor.

Finansrådet bemærker endvidere, at man i fremtiden, i henhold til den forventede demografiske udvikling, blandt andet vil se befolkningens stigende levealder og færre mennesker i den erhvervsaktive alder lægge et voldsomt pres på de offentlige finanser. Derfor er det et udtryk for økonomisk ansvarlighed, når staten ikke længe i samme omfang skal betale arbejdsdygtige mennesker for at forlade arbejdsmarkedet.

LO bemærker, at man tager skarpt afstand fra lovforslaget. Forslaget rammer skævt, da afkortelsen af efterlønsperioden betyder, at de grupper af ufaglærte, faglærte og andre med korte uddannelser, som er startet tidligt med at arbejde og betale skat, risikerer at miste muligheden for en værdig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Det er samtidig de grupper, som har kortest levetid. Det skyldes, at disse grupper i højere grad bliver nedslidte, oplever et dårligere helbred og presses ud af arbejdsmarkedet som seniorer. Dertil kommer, at disse nedslidningstruede grupper også oplever en skærpelse af pensionsmodregningsregler, hvorfor forslaget rammer de ufaglærte, faglærte og andre kortuddannede dobbelt hårdt. Ud over at bestride det mest fysisk nedslidende arbejde er de ufaglærte og faglærte dem, der har det længste arbejdsliv.

LO bemærker også, at man finder aftalen ekstremt kritisabel, fordi aftaleparterne samtidig har fremsat et forslag om seniorførtidspension, der på ingen måde samler de nedslidte op.

LO bemærker videre, at reformen rammer socialt skævt. I lyset af de dårlige konjunkturer og de bekymrende fremtidsudsigter er forslaget også dårligt timet i en situation, hvor der mangler job. En udsigt, der næppe ændres før 2014. Reformen risikerer således at øge arbejdsudbuddet på et tidspunkt, hvor der ikke er behov for det. Dertil kommer, at størrelsen af den skattefrie udbetaling af efterlønsbidraget er meget usikker, og at effekten af sådanne udbetalinger til at sætte gang i væksten og jobskabelsen igen er væsentlig mindre end andre finanspolitiske værktøjer.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning, som er indgået mellem Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre, hvor der eksplicit er taget stilling til de nævnte forhold og argumenter.

3. Fremrykning af forhøjelsen af efterlønsalderen

LO bemærker, at fremrykning af Velfærdsaftalen er for hastig, da reformer af denne karakter har omfattende konsekvenser for mange borgeres arbejds- og familieviv. Mange har indrettet sig i tillid til, at der nu var indgået et forlig for mange år frem i tiden. Muligheden for at kunne trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet er afgørende, og derfor er det groft at lave disse store ændringer, som fremrykningen er, med så kort frist.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning. Ifølge aftalen er hensigten med fremrykningen af Velfærdsaftalens forhøjelse af efterløns- og folkepensionsalderen, at det skaber en mere ligelig fordeling af antal år med efterløn og folkepension både sammenlignet med yngre og ældre generationer.

Susanne Klug-Andersen finder, at reformen træder i gang med for kort frist for de berørte personer. Borgere født i 1954 får ikke god tid til at forberede sig på ændringerne. De får kun 2 år. Samtidigt får de frataget op til 6 måneder af allerede op-tjente arbejdstimer inden for de sidste 3 år inden indtræden i efterløn, til opfyldelse af beskæftigelseskravet for at opnå fuldtids-/deltids-efterløn.

Susanne Klug-Andersen foreslår, at fremrykningen af forhøjelsen af efterlønsalderen og forkortelsen af efterlønsperioden ændres således, at den først indføres fra årgang 1956 og første fase i afkortningen af efterlønsperioden udskydes med 2 år, således, at efterlønsalderen er

- 60½ år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1956–30. juni 1956,
- 61 år for personer, der er født i perioden fra den 1. juli 1956–31. december 1956,
- 61½ år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1957–30. juni 1957,
- 62 år for personer, der er født i perioden fra den 1. juli 1957–31. december 1957,
- 62½ år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1958–30. juni 1958,
- 63 år for personer, der er født i perioden fra den 1. juli 1958–31. december 1958,
- 63½ år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1959–30. juni 1959,
- 64 år for personer, der er født i perioden fra den 1. juli 1959–31. december 1959.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning. Fremrykningen af Vel-færdsaftalens forhøjelse af efterlønsalderen samt den yderligere forhøjelse af efter-lønsalder, der medfører en forkortelse af efterlønsperioden, fremgår nøje af afta-len.

4. Reglerne for personer, der er født i perioden fra 1. januar 1956 til 30. juni 1959

ASE bemærker, at ud over, at personer, der er født i perioden fra 1. januar 1956 til 30. juni 1959 gradvist får forkortet efterlønsperioden indeholder forslaget for disse personer de mindst favorable regler fra henholdsvis den nuværende og den kom-mende efterlønsordning.

ASE forslår tre alternative løsninger med henblik på, at de nævnte overgangperso-ner bliver omfattet af regler, der i højere grad afspejler en afbalanceret overgang fra den nuværende til den kommende efterlønsordning.

- Alternativ 1) Overgangspersonerne får op til 100 pct. af dagpengesatsen i hele efterlønsperioden. Hermed omfattes overgangspersonerne af den nye ordnings principper, hvor der er en sammenhæng mellem den højere ydelse og de større pensionsfradrag.
- Alternativ 2) Overgangspersonerne får mulighed for at undgå fradrag for de fle-ste pensioner ved fortsat at arbejde og udskyde overgangen til efterløn til tid-ligst tre år før folkepensionsalderen. Kravet til arbejdet skal svare til lovforsla-gets krav til arbejde for at få efterløn på op til 100 pct. af højeste dagpengesats. Hermed videreføres et princip fra den nuværende ordning.
- Alternativ 3) Overgangspersoner, der ikke er gået på efterløn, får fra tre år før folkepensionsalderen mulighed for at vælge at følge reglerne om efterløn og skattefri præmie i den nye ordning. Hermed sikres det, at overgangspersoner ik-ke kan blive ringere stillet end yngre medlemmer, der er omfattet af den fuldt indfasede reform.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning. Der er i aftalen eksplicit taget stilling til indfasningen af forkortelsen af efterlønsperioden, herunder hvilke regler om efterløns-sats, fradrag for pensioner og optjening af skattefri præmie, der skal gælde for de pågældende årgange.

LO bemærker, at for personer, der er født i perioden fra 1. januar 1956 til 30. juni 1959 afkortes længden af efterlønsperioden gradvis, men de er derimod ikke omfat-tet af overgangsregler, når det drejer sig om pensionsmodregning. Overgangsreg-lerne indebærer, at denne aldersgruppe vil få udbetalt efterløn med den "gamle" 91 procentsats, hvis medlemmet ikke opfylder den tillempede 2-års regel.

Det betyder, at pensionsmodregningsprocenten for denne aldersgruppe ved løbende

udbetalt arbejdsmarkedspension vil være ens for 91 procentgruppen og 100 procentgruppen nemlig en modregning med 64 procent. Dette forekommer helt urimeligt.

LO foreslår, at grænsen for, hvornår de nye pensionsmodregningsregler træder i kraft, rykkes så aldersgruppen født i perioden 1. januar 1956 til 30. juni 1959 forbliver omfattet af de eksisterende regler for modregning af pension, og dermed ikke samme modregning for 91 procent efterlønnere som 100 procent efterlønnere. Alternativt at der bliver en lavere modregningsprocent, for de der får udbetalt efterløn med 91 procentsatsen end den nye modregningsprocent på 64.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning. Der er i aftalen eksplicit taget stilling til indfasningen af forkortelsen af efterlønsperioden, herunder hvilke regler om efterlønssats, fradrag for pensioner og optjening af skattefri præmie, der skal gælde for de pågældende årgange.

5. Skærpet fradrag i efterløn for pensionsopsparinger

Eldresagen peger på, at lovforslaget ophæver progressionen i de gældende fradragregler, som betyder, at større pensioner som udgangspunkt modregnes relativt hårdere end mindre pensionsopsparinger. Dermed medfører lovforslaget stik imod intentionerne en svagere social profil.

Eldresagen foreslår med henblik på at give ordningen en stærkere social profil, at bundfradraget for pensionsordninger bevares med henblik på at opretholde progressionen i modregningen i efterlønnen for pensionsordninger.

FTF bemærker, at pensionsmodregningen efter lovforslaget skal være den samme uanset, hvornår man går på efterløn, i modsætning til i dag, hvor man ikke bliver modregnet for uhævet pension, hvis man først går på efterløn som 62 årig.

FTF finder det uhensigtsmæssigt, at modregningen ikke falder for hvert år man går senere på efterløn end man har mulighed for.

Forsikring & Pension bemærker, at den påtænkte ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring, hvorefter der sker en skærpet pensionsmodregning i efterlønnen, alt andet lige må antages at reducere tilskyndelsen til at spare op til pension. Dette forekommer ud fra såvel pensionspolitiske som samfundsøkonomiske betragtninger ikke hensigtsmæssigt, hverken på kort eller lang sigt.

Finansrådet har noteret sig den skærpede pensionsmodregning og er af den principielle holdning, at ethvert tiltag, som er med til at fjerne motivationen til pensionsopsparing og deraf følgende egenforsørgelse i alderdommen, er skridt i den forkerte retning. Fjernelsen af bundfradraget på de 13.800 kr., øgningen af beregningsgrundlaget fra 60 pct. til 80 pct. for pensioner, der ikke udbetales i efterlønsperioden, samt øgningen fra 50 pct. til 64 pct. for pensioner, der udbetales i efterlønsperioden, er derfor initiativer, som trækker i den forkerte retning.

Finansrådet henstiller, at man bevarer modregningsreglerne som de er i henhold til gældende ret.

LO bemærker, at ændringen af modregningsreglerne også rammer skævt. Ved de skærpede modregningsregler fjernes bundfradraget på 13.800 kr., hvilket indebærer, at man modregnes fra den første opsavede krone ikke først fra en mio. kr. Det bevirker, at folk med små lønninger og små pensioner rammes hårdere af de skærpede modregningsregler, og at de ikke vil være bedre stillet med den nye ordning.

HK/Post & Kommunikation bemærker, at det skærpede pensionsfradrag i efterlønnen rammer tjenestemænd og andre med ret til tjenestemandspension særligt hårdt på grund af en forhøjelse af fradraget i tjenestemandspension som blev aftalt ved OK2011.

HK/Post & Kommunikation bemærker, at man helst så, at fradraget for pensioner i efterlønnen ikke forhøjes overhovedet.

HK/Post & Kommunikation foreslår, at tjenestemænd og andre med ret til tjenestemandspension med en årlig tjenestemandspension, der er lavere end højeste dagpengesats, friholdes (før førtidspensionsfradrag) for det skærpede fradrag for pensioner i efterlønnen, dvs. friholdes for forhøjelsen af fradraget fra 50 til 64 %.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning, som er indgået mellem Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre. Der er i aftalen taget eksplicit stilling til fradraget i efterlønnen for pensionsordninger.

Det bemærkes i øvrigt, at der i forhold til fradrag i efterløn for pensioner hverken efter de gældende regler eller efter forslaget sondres mellem tjenestemandspension og andre pensioner med livsvarig ydelse, som er led i et ansættelsesforhold. Der foretages således ikke et særligt fradrag i efterlønnen for tjenestemandspensioner.

6. Kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag i 2012

Kristelig Fagbevægelse foreslår, at der ikke skelnes mellem, hvad der er indbetalt hhv. før og efter den 15. maj 2011, men at alle efterlønsbidrag, der er indbetalt indtil det tidspunkt, hvor det er muligt at få bidraget udbetalt (2. april 2012) kan udbetales uden at svare afgift. Hvis der skal skelnes mellem, hvad der er indbetalt før og efter en dato, foretrækker Kristelig Fagbevægelse, at det bliver i forhold til kontingentperioden og ikke i forhold til, hvornår det faktisk er indbetalt.

Kristelig Fagbevægelse foreslår også, at der ikke skal være nogen slutdato på perioden, hvor efterlønsbidrag kan udbetales kontant og skattefrit, således at medlemmer til enhver tid kan få det indbetalte bidrag udbetalt kontant og skattefrit.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning. Den skattemæssige behandling af de bidrag, der kan udbetales kontant, er der nøje taget stilling til i aftalen.

ASE bemærker, at det må forventes, at anmodningerne om tilbagebetaling og medlemmernes spørgsmål om ordningen i vid udstrækning vil være koncentreret i begyndelsen af perioden. Det er derfor administrativt uheldigt, at perioden begynder mandag i påskeugen.

ASE foreslår, at perioden, hvor der kan anmodes om tilbagebetaling af efterlønsbidrag flyttes 14 dage, så den enten går fra mandag den 19. marts 2012 til tirsdag den 18. september 2012 eller fra mandag den 16. april 2012 til mandag den 15. oktober 2012.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning, og perioden for ansøgning om udbetaling af efterlønsbidraget er fastlagt i samarbejde med forligspartierne. Regeringen vil dog overveje at drøfte forslaget med forligspartierne.

FTF bemærker, at det ikke fremgår om medlemmer, der siden daværende regeringens reformpræsentation, har meldt sig ud af efterlønsordningen, kan få skattefrie bidrag tilbage. Det fremgår ligeledes ikke om medlemmer kan fortryde i 6 måneders perioden. Ligeledes fremgår det ikke hvordan udbetalingen skal finde sted, og om A-kasserne inddrages til udbetaling til egne medlemmer.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning. Det følger af aftalen, at det er en betingelse for kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag, at man endeligt fravælger efterlønsordningen. Det vil i bemærkningerne til lovforslaget blive præciseret, at alle, der har indbetalt efterlønsbidrag, som ikke senere er betalt tilbage, får mulighed for i perioden fra 2. april til 1. oktober 2012 at ansøge om at få bidraget udbetalt kontant og skattefrit. Det fremgår af § 6 i lovforslaget, som blev sendt i høring, at ansøgning om kontant og skattefri udbetaling af bidrag, skal sendes til a-kassen.

Arbejdsløshedskassernes Samvirke bemærker, at forslaget ikke hjemler dispensationsmulighed for anmodninger om kontant skattefri udbetaling.

Arbejdsløshedskassernes Samvirke er af den opfattelse at der vil kunne opstå forskellige uheldige situationer, hvor medlemmer uden egen skyld vil kunne være afskåret fra at benytte muligheden for at anmode om udbetalingen i perioden 2. april 2012 til 1. oktober 2012. Det fx kan være i forbindelse med, at man har arbejde eller ophold i et andet EØS-land og er overflyttet til dette lands forsikringssystem eller sygdom, hvor man ikke har kunnet varetage sine interesser.

Arbejdsløshedskassernes Samvirke foreslår, at der etableres en dispensationsmulighed, således at personer med indbetalte efterlønsbidrag på tilsvarende vilkår kan få disse beløb kontant udbetalt også efter 1. oktober 2012 i helt særlige tilfælde. Dispensationsadgangen kan eventuelt gøres tidsbegrænset, således at dispensationsansøgning fx skal være indgivet senest 1. oktober 2015.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning. Det fremgår af aftalen, der gives mulighed for i en 6 måneders periode i 2012 at få udbetalt sine efterlønsbidrag kontant og skattefrit. Der er i aftalen ikke givet taget stilling til en dispensationsadgang for at fravige ansøgningsfristen. Regeringen vil dog overveje at drøfte forslaget med forligspartierne.

Dansk Erhverv foreslår, at efterlønsbidraget skal udbetales i tre rater. Finder udbetalingen sted i tre rater i stedet for en rate, vil det stimulere det private forbrug maksimalt og bidrage til at øge væksten.

Kommentar:

Efter de gældende regler udbetales efterlønsbidrag, der skal udbetales kontant, altid som et engangsbeløb. Der sker efter aftalen ikke ændring af dette.

LO bemærker, at det ikke er nærmere begrundet, hvorfor de, der har nået efterlønsalderen på anmodningstidspunktet, afskæres fra skattefri udbetaling.

LO foreslår, at denne ubegrundede begrænsning fjernes. Det er dog samtidig vigtigt at gøre opmærksom på, at personer født før 1. januar 1956 vil opleve et væsentligt økonomisk tab ved at få deres indbetalte efterlønsbidrag udbetalt, frem for at forblive i ordningen og vente på udbetalingen af deres skattefri præmie.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning. Det fremgår af aftalen, at muligheden for at få udbetalt efterlønsbidrag kontant og skattefrit gælder for personer, der træder ud af efterlønsordningen inden efterlønsalderen er nået.

Susanne Klug-Andersen finder, at der er en urimelig skattefordel for personer, som udtræder af efterlønsordningen.

Susanne Klug-Andersen foreslår, at udbetaling af hidtil indbetalte bidrag til personer, der permanent ønsker at fraskrive sig muligheden for efterløn, udskydes fra 2012 til 2014. Evt. skattefrihed genforhandles.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning. Det fremgår af aftalen, der gives mulighed for i en 6 måneders periode i 2012 at få udbetalt sine efterlønsbidrag kontant og skattefrit.

7. Information og vejledning om ændringerne i efterlønsordningen mv.

Kristelig Fagbevægelse anbefaler, at staten laver en informationskampagne målrettet alle a-kassemedlemmer, der nu skal træffe et valg om deres efterlønsbidrag.

Ældresagen foreslår en oplysningskampagne målrettet det enkelte medlem af efterlønsordningen, hvor en sammenstilling af relevante oplysninger vedrørende pension mv. kan hjælpe den enkelte til at træffe det rigtige valg.

FTF bemærker, at ændringerne i efterlønsordningen efterlader mange mennesker i en uafklaret situation. De aftalte ændringer gør det yderst vanskeligt for den enkelte at vurdere, om de med fordel kan være medlem af ordningen eller ej.

FTF finder, at staten påtager sig en del af orienteringsopgaven – det gælder ikke mindst orientering om den skattefrie udbetaling af det hidtil indbetalte efterlønsbidrag, da det er besluttet, at de der ønsker at framelde sig ordningen, kun kan få det hidtidige bidrag udbetalt skattefrit i en begrænset periode.

LO foreslår, at rammerne for vejledningspligten nærmere præciseres således, at vejledningen alene omfatter selve opgørelsen af det skattefrie beløb og konsekvenserne i forhold til arbejdsløshedslovgivningen, men fx ikke øvrige konsekvenser vedrørende skatte- eller sociallovgivningen eller andre helt privatøkonomiske forhold af betydning for medlemmerne.

Kommentar:

Høringssvarene samt drøftelserne i Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg har givet anledning til præcisering af a-kassernes informations- og vejledningspligt om ændringerne i efterlønsordningen mv. i lovforslaget. Præciseringerne og begrundelserne herfor vil blive forelagt forligskredsen.

8. Aktiv tilmelding til efterlønsordningen

LO foreslår, at ikrafttrædelsen af kravet om aktiv tilmelding til efterlønsordningen rykkes frem fra 1. januar 2013 til 1. april 2012. Det giver ikke mening at fastholde automatisk tilmelding til en ordning, hvor det må forventes, at størstedelen af medlemmerne ikke ønsker at benytte sig af den.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning. Det fremgår af aftalen, at kravet om aktiv tilmelding træder i kraft den 1. januar 2013.

9. Skattefrie præmie

Kristelig Fagbevægelse foreslår, at 2-års-reglen afskaffes for personer, der er født den 1. juli 1959 eller senere. Begrundelsen er, at det administrativt besværligt at bevare 2-års-reglen, og at i den reducerede efterlønsordning ikke har indflydelse på efterlønsatsen eller fradraget for pensioner. Den har kun indflydelse på den skattefrie præmie, hvis man overgår til efterløn inden 2-års-reglen er opfyldt og derefter har arbejdstimer.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning. Der er i aftalen eksplicit taget stilling til betingelserne for optjening af skattefrie præmie.

10. Seniorjob

LO og FTF bemærker, at lovforslagene (og selve aftalen om tilbagetrækningsreformen) ikke nævner noget om seniorjobordningen.

Hvis lovforslaget vedtages som fremsendt, og der ikke foretages ændringer af loven om seniorjob, betyder det, at ændringerne for aldersgruppen 55 - 57 år får tilbagevirkende kraft i forhold til retten til seniorjob.

Denne aldersgruppe er i 2011 berettiget til et seniorjob, hvis de har mistet retten til dagpenge efter, at de er fyldt 55 år. De vil kunne nå at påbegynde jobbet i 2011 eller være i venteposition ved indgangen til 2012. Har de mistet dagpengeretten efter, at de er fyldt 55 år, men inden det tidspunkt, hvor der er fem år til deres nye forhøjede efterlønsalder, vil de pr. 1. januar 2012 miste retten til et seniorjob.

Der bør derfor fastsættes overgangsregler for denne aldersgruppe.

Herudover må det forventes, at en del – grundet den stærke forringelse af efterlønsordningen – vil fravælge efterlønsordningen. Dette, sammenholdt med halveringen af dagpengeperioden, vil stille mange langtidsarbejdsløse seniorer meget dårligt. De risikerer helt at miste deres forsørgelsesgrundlag.

For at afbøde dette, bør der ske en ændring af seniorjobordningen, så denne ikke længere er knyttet op på retten til efterløn, men på anden vis knyttet til et stabilt akasse-medlemskab.

Kommentar:

Der blev som led i Velfærdsaftalen fra 2006 indført ret til seniorjob for personer, der opbruger dagpengeretten, og som har maksimalt fem år til efterlønsalderen. Det fremgår af aftalen om en senere tilbagetrækning fra 2011, at parterne er enige om at videreføre ordningen.

Det fremgår ikke af aftalen om senere tilbagetrækning, at der skal gennemføres en overgangsordning, eller at der i øvrigt skal ske ændringer af seniorjobloven. Det bemærkes, at ordningen aldersmæssigt er selvregulerende. Det betyder, at det tidligste tidspunkt for ret til seniorjob automatisk sættes op i samme takt, som efterlønsalderen hæves, således at ansættelsen i seniorjob altid vil være de seneste 5 år forud for efterlønsalderen.

Fremrykningen betyder, at en række fødselsårgange - personer født i tidsrummet 2. halvår 1955 til og med 1958 – som ville have ret til seniorjob fra 1. halvår 2012 til og med 2013, som konsekvens af fremrykningen af forhøjelsen af efterlønsalderen først vil have ret til et seniorjob fra 2. halvår 2012 til og med 2016.

Der er efter Beskæftigelsesministeriets opfattelse ikke tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft.

Formålet med aftalen om en senere tilbagetrækning er at hæve tilbagetrækningsalderen. Seniorjobordningen er en ordning, der er målrettet til personer, der opbruger dagpengereetten, som har maksimalt fem år til efterlønsalderen (tilbagetrækningstidspunktet), og som er berettiget til efterløn.

Seniorjobordningen er således tæt knyttet til retten til efterløn og ikke til et længelevende medlemskab af en a-kasse.

Ældresagen foreslår, at ældre, der ikke er tilmeldt efterlønsordningen, som mister retten til dagpenge i op til fem år før pensionsalderen, bør omfattes af en jobgaranti parallelt med betingelserne fra seniorjobordningen, der kan sikre beskæftigelse til folkepensionsalderen.

Ældresagen bemærker, at i takt med at færre fremadrettet vil være tilmeldt efterlønsordningen, dagpengeperioden halveres, og efterløns- og folkepensionsalderen stiger, er der risiko for, at længerevarende ledighed bliver et voksende problem blandt ældre på arbejdsmarkedet i alderen 60-70 år.

En udvidelse af seniorjobordningen til også at omfatte dagpengeforsikrede, der ikke er tilmeldt efterlønsordningen, vil kun belaste staten økonomisk, i det omfang forventninger til beskæftigelsen i arbejdsstyrken over 60 år ikke indfries.

Behovet for de en udvidelse af seniorjobordningen skal ses i lyset af de vanskelige beskæftigelsesmuligheder, som ældre ledige er oppe mod.

Kommentar:

Det ligger uden for aftalen at udvide seniorjobordningen. Der henvises til kommentaren til LO og FTFs høringssvar.

11. Pensionsbeskatningsloven

Ældresagen bemærker, at der ikke før efterlønsreformen i 2006 har været den formelle sammenhæng mellem folkepensionsalder og tidspunktet for udbetaling af pensionsopsparing, som etableres med forslaget. Forslaget betyder bl.a., at den periode, en ratepension kan udbetales efter folkepensionsalderens opnåelse for personer, der er født 1. januar 1954 og 30. juni 1960 i en periode bliver lidt kortere end 20 år – mod de nuværende 20 år.

Ældresagen foreslår på denne baggrund, at det overvejes at knytte den højeste udbetalingsalder for kapital- og ratepension til folkepensionsalderen, snarere end den særligt fikserede pensionsudbetalingsalder for den pågældende gruppe, som følger af lovforslagets § 2, nr.1.

Ældresagen efterlyser en genindførelse af muligheden for at sætte udbetalingerne af livsvarige alderspensioner midlertidigt i bero.

Kommentar:

Med forslaget tager de forskellige relevante aldersgrænser for udbetaling alle udgangspunkt i det samme tidspunkt, nemlig 5 år før folkepensionsalderen. Der er dermed valgt et konsistent måletidspunkt. Hvor det hidtil har været efterlønsalder-

ren, er det således fremover folkepensionsalderen, der er udgangspunkt. Baggrunden er bl.a., at det i højere grad end hidtil kan forekomme kunstigt fremover at knytte aldersgrænser i pensionsbeskatningsloven til efterlønsalder for personer, der ikke er med i efterlønsordningen.

Til udgangspunktet 5 år før folkepensionsalderen er der en række modifikationer for den enkelte pensionsopsparer, f.eks. for ordninger oprettet før 1. maj 2007, som kan udbetales, når opsparereren fylder 60 år og ikke først ved opnåelsen af efterlønsalderen. En anden modifikation er de særlige regler for personer, der er født i perioden 1. januar 1954 og 30. juni 1960, der som led aftalen om senere tilbagetrækning fortsat får udbetalingen af deres pensionsopsparing styret af de pågældendes hidtidige efterlønsalder, idet de ellers de facto ville blive stillet ringere end efter gældende regler. Med modifikationen fastholdes de pågældendes forskellige udbetalingstidspunkter eksakt.

De forskellige modifikationer giver uundgåeligt anledning til mindre variationer i udbetalingsprofilen for ratepensioner og kapitalpensioner fra person til person, men grundlæggende sikres det med nærværende forslag, at ingen stilles ringere end efter hidtil gældende regler. En person født i 1957 kan efter de hidtidige regler få pensionen udbetalt fra det tidspunkt, hvor den pågældende fylder 60 år og indtil det tidspunkt, hvor den pågældende fylder 85 år. Akkurat det samme vil være tilfældet efter de foreslåede regler.

Ældresagens forslag er derfor ikke imødekommet.

For så vidt angår spørgsmålet om muligheden for at sætte en livsvarig alderspension under udbetaling midlertidigt i bero, er det planen, at det vil indgå i et kommende lovforslag fra skatteministeren.

12. Andre forhold

Kristelig Fagbevægelse anbefaler, at der, som følge af den store ændring, som tilbagetrækningsreformen giver for lønmodtagerne, tages politiske initiativer for at fremme, at virksomhederne etablerer seniorordninger.

Kommentar:

Regeringen vil overveje nærmere, hvordan der kan tages hånd om den gruppe, der bliver berørt af den højere efterlønsalder. I overvejelserne vil bl.a. indgå udvikling af en aktiv seniorpolitik, der eksempelvis sætter fokus på forebyggelse og nedslidning.

Kristelig Fagbevægelse anfører også, at med den ændrede tilbagetrækningsalder er det vigtigt, at personer, der på grund af alder er nedslidte og herved har nedsat arbejdsevne, ikke bliver tabere. Der er behov for, at der etableres ordninger, så der til disse personer kan ske en hurtig arbejdsprøvning og ud fra denne prøvning sættes de nødvendige initiativer i gang.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter den del af Aftale om senere tilbagetrækning, som vedrører ændringer i efterlønsordningen.

Det fremgår af aftalen, at der skal indføres en seniorførtidspension, som ifølge aftalen skal sikre mennesker, der er nedslidte efter et langt arbejdsliv, en enkel og hurtig adgang til førtidspension, når de er mindre end fem år fra folkepensionsalderen. Der vil samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag blive fremsat forslag til lov om ændring af lov om social pension, som vil indeholde forslag til regler om seniorførtidspension.

Ældresagen henviser til, at lovforslaget forpligter ældre til at fortsætte længere tid på arbejdsmarkedet, men forpligter ikke arbejdsgivere til i højere grad at rekruttere og fastholde ældre lønmodtagere.

Ældresagen foreslår, at der etableres en fond finansieret af arbejdsgiverbidrag med et formål at fremme beskæftigelsen blandt grupper på arbejdsmarkedet med eksempelvis udbredt langtidsledighed.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning. Ældresagens forslag ligger uden for aftalen.

Ældresagen foreslår, at regeringen tager initiativ til en opgradering af vejledning og oplysning om muligheder og gevinster ved at fortsætte med at arbejde efter 60 årsalderen. Rådgivningen bør samles ét sted og ikke som i dag delvist hos SKAT, ATP, a-kasser mv. Desuden bør kvaliteten af rådgivningen opgraderes, og den bør indholdsmæssigt lægges om i retning af individuel økonomisk vejledning.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter Aftale om senere tilbagetrækning. Ældresagens forslag ligger uden for aftalen.

FTF bemærker, at der i den nye efterlønsordning fortsat opereres med et efterlønsbevis. Set i lyset af de eksisterende afbureaukratiserings tiltag, samt A-kassernes adgang til E-indkomst, kan det undre, at efterlønsbeviset ikke afskaffes.

Kommentar:

Efter de gældende regler sikrer efterlønsbeviset bl.a., at en person ikke mister retten til efterløn selv om personen på tidspunktet for overgang til efterløn ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet. Efterlønsbeviset har også betydning i relation til at fastslå, hvornår en person bl.a. kan begynde at optjene skattefri præmie. Efterlønsbeviset får også betydning for dette i forhold til den efterlønsordning, der følger af Aftale af 13. maj 2011 om senere tilbagetrækning.

Bilag 1

Ekstern høring - Høringsliste

Advokatrådet
Akademikernes Centralorganisation
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
Arbejdsløshedskassen for Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE)
Arbejdsmarkedets Tillægspension
Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg
Center for Kvalitet i Erhvervsreguleringen (Erhvervs- og Selskabsstyrelsen)
Centralorganisationernes Fællesudvalg
CEPOS
CEVEA
Danish Venture Capital and Private Equity Association
Dansk Aktionærforening
Dansk Erhverv
Danske Advokater
Danske Regioner
Den Danske Skatteborgerforening
DI
FSR – danske revisorer
Finansrådet
Finanstilsynet
Foreningen af Firmapensionskasser
Foreningen Danske Revisorer
Forsikring & Pension
Forvaltningshøjskolen
FTF
Færøernes Landsstyre
Grønlands Selvstyre
Håndværksrådet
InvesteringsForeningsRådet
Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte
Kommunernes Landsforening
Kommunernes Lønningsnævn
Kristelig Arbejdsgiverforening
Kristelig Fagbevægelse
LO
Offentligt Ansattes Organisationer
Regionernes Lønnings- og Takstnævn
Retssikkerhedssekretariatet
Skatterevisorforeningen
Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab
Sundhedskartellet
Videncentret for Landbrug
Ældresagen